

MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA
JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINE
PLJEVLJA I ŽABLJAK

Br. 01-355
Pljevlja, 29.02 2012.godine

Izvještaj o radu Centra za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak za 2011.godinu

Centar za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak posredstvom resornog Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore za 2011.godinu realizovao je aktivnosti u cilju obezbijeđivanja zaštite porodice, pojedinca, djece u riziku i lica u stanju socijalne potrebe. U okviru svojih nadležnosti Centar posebnu pažnju poklanja zaštiti nesposobnih za rad i materijalno neobezbijedenih, djece bez roditeljskog staranja, djece sa tjelesnom, mentalnom i senzornom ometenošću, zlostavljena i zanemarena djeca, djeca sa poremećajem u ponašanju, lica sa invaliditetom, stara lica, lica i porodice kojima je usled posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

Pored lokalne uprave, Centar je ostvario izuzetnu saradnju sa sudom, tužilaštvom, upravom policije, opštom bolnicom, hitnom službom medicinskog centra, osnovnim i srednjim školama kao i nevladinim organizacijama koje se bave problemima iz domena socijalne zaštite. Oslanjajući se na odredbe zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti i odredbe porodičnog zakona kroz međuinstitucionalnu saradnju radilo se na prevenciji pojave određenih socijalnih problema odnosno ublažavanju posledica već izraženih problema.

Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti predviđena su socijalno zaštitna prava i to :

- I Pravo na materijalno obezbijeđenje porodice,
- II Pravo na ličnu invalidninu,
- III Pravo na njegu i pomoć drugog lica,
- IV Pravo na smještaj u ustanove u Crnoj Gori i van Crne Gore,
- V Pravo na smještaj u drugu porodicu,
- VI Pravo na pomoć za profesionalnu rehabilitaciju i radon osposobljavanje,

- VII Pravo na zdravstvenu zaštitu,
- VIII Pravo na troškove sahrane,
- IX Pravo na jednokratnu novčanu pomoć,
- X Oprema za novorođeno dijete,
- XI Dodatak za djecu,
- XII Naknada po osnovu rođenja djeteta,
- XIII Naknada zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena,
- XIV Odmor i rekreacija djece.

U 2011.godini Centar je kroz organizovane mjere i aktivnosti radio na stvaranju uslova za ostvarivanje pomenutih zaštitnih prava.

I Pravo na materijalno obezbijedenje porodice

Materijalno obezbijedenje porodice kao jedan od osnovnih oblika socijalne zaštite može ostvariti porodica, odnosno član porodice, ako je:

1. Nesposoban za rad
2. Sposoban za rad i privređivanje pod uslovom da je:
 - Trudnica,
 - Samohrano lice,
 - Roditelj koji izdržava maloljetno lice,
 - Lice koje je završilo školovanje po posebnim uslovima,
 - Dijete bez roditeljskog staranja do zasnivanja radnog odnosa.

Pravo na materijalno obezbijedenje porodice utvrđuje se po osnovu prihoda i imovine svih članova porodičnog domaćinstva.

U 2011.godini na ime novčane nadoknade po osnovu materijalnog obezbijedenja porodice isplaćeno je 582.092,47€ za prosječno 583 porodice u opštini Pljevlja.

Tabela br. 1 Prikaz strukture porodica koje su ostvarile pravo na materijalno obezbijedenje

Porodica sa jednim članom	185 (128 stara samohrana lica, 57 lica nesposobna za rad)
Porodica sa dva člana	83
Porodica sa tri člana	108
Porodica sa četiri člana	165
Porodica sa pet i više članova	49

Među porodicama koje su korisnici prava na materijalno obezbijedenje porodice, najveći dio su potpune porodice koje ne posjeduju prihode i imovinu i takvih porodica je 299, pored njih je među korisnicima prava 96 samohranih roditelja i 185 samohranih lica.

U strukturi samohranih lica, 128 lica su stara samohrana lica bez srodnika koji bi im pružili materijalnu pomoć i bez imovine, a 57 korisnika su samohrana lica bez imovine koje je socijalno-ljekarska komisija oglasila za lica nesposobna za rad i privređivanje.

U strukturi porodica izdvaja se 35 porodica korisnika prava na materijalno obezbijedenje porodice po osnovu diskrecionog prava, gdje se radi o porodicama koje su se trenutno našle u izuzetno teškoj materijalnoj situaciji a imaju neku od zakonskih smetnji za ostvarivanja prava.

Broj korisnika prava na materijalno obezbijedenje porodice različit je iz mjeseca u mjesec, ali je u decembru 2011.godine za deset korisnika manje nego u decembru 2010.godine.

Tabela br. 2 Prikaz korisnika MOP-a za 2011.godinu za opštinu Pljevlja

Mjesec	Broj porodica	Broj članova	Iznos
Januar	588	1560	48.877,84€
Februar	598	1563	49.957,44€
Mart	600	1615	50.052,44€
April	587	1561	48.787,62€
Maj	594	1627	49.225,82€
Jun	602	1645	49.964,92€
Jul	573	1558	47.404,18€
Avgust	579	1561	48.002,73€
Septembar	580	1577	47.856,18€
Oktobar	563	1527	46.536,25€
Novembar	576	1560	47.389,90€
Decembar	583	1576	48.037,15€
			Ukupno: 582.092,47€

Pored materijalnog obezbijedenja porodice služba MOP-a se stara i o ostvarivanju ostalih oblika socijalne zaštite, a to su u ovom izvještajnom periodu bila prava na pomoć:

- Pomoć u ogrevu, jedna tona uglja, obezbijedena je za 116 porodica korisnika prava na materijalno obezbijedenje porodice od Rudnika uglja AD Pljevlja,
- Pomoć u ogrevnom drvetu za 120 porodica od Direkcije Šuma Crne Gore,
- Pomoć u namiernicama za porodice korisnika materijalnog obezbijedenja i porodice u stanju socijalne potrebe obezbijedenja je za:
 - 200 porodica od NVO “Banka Hrane” Podgorica
 - 50 porodica od AD France
 - 30 porodica donacija sindikata Termoelektrane Pljevlja.
- Za isplatu trenutnih novčanih pomoći i pomoći u namiernicama pored nadležnog Ministarstva sredstva su obezbijedena i od donatora ZOIL “Lovćen”- 500,00€, Rudnik uglja AD Pljevlja-500,00€ i SO Pljevlja-500,00€,
- Služba MOP-a je za 42 porodice uradila socijalne anamneze sa predlogom mjera za jednokratnu novčanu pomoć po zahtjevu Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore i 49 socijalnih anamneza sa predlogom mjera prema Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore,
- Novčana pomoć za nabavku udžbenika obezbijedena je za 147 djece koja pohađaju I, II i III razred osnovnih škola i djece bez roditeljskog staranja u iznosu od 5.880,00€. Ministarstvo prosvjete Crne Gore je obezbijedilo besplatne udžbenike za djecu korisnika MOP-a koji su redovni učenici,
- Radi ostvarivanja prava na subvenciju za utrošenu električnu energiju domaćinstava korisnika materijalnog obezbijedenja porodice, tuđe njege i pomoći i lične invalidnine dostavljeni su spiskovi Elektrodistribuciji Pljevlja,
- Rotari klub iz Engleske je i ove godine obezbijedio novogodišnje paketiće za 900 djece uzrasta do 14 godina iz porodica materijalnog obezbijedenja porodice i porodica u stanju socijalne potrebe a za 4 djece u Dječije, m domu “Mladost” u Bijeloj obezbijedeni su mobilni telefoni.

Služba za materijalno obezbijedenje porodice pružala je u toku 2011.godine i ostale usluge savjetodavnog rada u vezi sa ostvarivanjem drugih prava za korisnike materijalnog obezbijedenja porodice i za sva lica koja su se našla u stanju socijalne potrebe.

II Pravo na ličnu invalidninu

Početakom 2011.godine pravo na ličnu invalidninu ostvarilo je 109 lica čija je invalidnost nastala prije navršene 18-te godine života. Socio-ljekarska komisija je u dva navrata u aprilu i oktobru regulisala pravo na ličnu invalidninu. Ovo pravo ostvarilo je 97 korisnika sa područja opštine Pljevlja i 12 korisnika sa područja opštine Žabljak.

III Pravo na tuđu njegu i pomoć

Pravo na tuđu njegu i pomoć tokom 2011.godini koristilo je 727 porodica od čega 633 sa područja opštine Pljevlja i 94 sa područja opštine Žabljak.

Tabela br. 3 Prikaz korisnika tuđe njege i pomoći za 2011.godinu za opštine Pljevlja i Žabljak

Mjesec	Broj korisnika	
Januar	702	
Februar	689	
Mart	686	
April	726	Rad Socio-ljekarske komisije
Maj	732	
Jun	712	
Jul	703	
Avgust	691	
Septembar	682	
Oktobar	741	Rad Socio-ljekarske komisije
Novembar	742	
Decembar	724	

IV Pravo na smještaj u ustanove socijalne zaštite

Iako institucionalni smještaj nije adekvatan oblik zaštite i zadovoljavanja potreba određenog broja lica koja nisu u stanju da se sama o sebi brine, institucije kao prelazni oblik treba zadržati i unapređivati njihove standarde. Postojeće institucije u Crnoj Gori su neravnomjerno raspoređene, skromnih su kapaciteta, lica u stanju socijalne potrebe često se ne mogu adaptirati na postojeće uslove što lokalnim upravama kao hitnu obavezu nameće razvoj lokalnih socijalnih servisa za zbrinjavanje pomenutih kategorija.

Lokalna uprava je prepoznala potrebe građana Pljevalja i intenzivno radila na razvijanju socijalnih servisa tipa:

- Geronto domaćica- što je preuzela u samostalno finansiranje. Starim i iznemoglim licima pruža se pomoć u kući i druge usluge u zavisnosti od potreba korisnika,
- Geronto centar – je neminovnost za Pljevlja iz razloga što je problematika starih izražena a što se vidi i iz podataka o broju starih lica smještenih u institucije. Trenutno na smještaju u Risnu, Bijelom Polju, Podgorici i Kragujevcu imamo oko 70 štićenika što čini kapacitet budućeg Geronto-centra. Realizaciju očekujemo tokom naredne godine uz partnerstvo lokalne uprave, Ministarstva rada i socijalnog staranja i zainteresovanih donatora,
- U toku 2011.godinu otvoren je Dnevni centar za djecu sa teže i teškim invaliditetom koji je formiran kao javna ustanova u partnerstvu lokalne uprave i NVU « Zračak Nade ». Uz primjenu najsavremenijih standarada iz ove oblasti na tretmanu se trenutno nalazi 16-oro djece i omladine sa teškoćama u razvoju,
- Kako je sve izraženiji problem porodičnog nasilja u toku je izrada skloništa za žrtve nasilja koji realizuje NVO sektor u saradnji sa lokalnim institucijama uz podršku Centra,
- U 2011.godini adaptirana je zgrada »Stari sreski » za prihvatanje 7 lica-beskućnika. Takođe, ovim licima pružena je pomoć u obezbijedivanju hrane (jednog obroka).

U ustanovama socijalne zaštite u Crnoj Gori i van Crne Gore tokom 2011.godine nalazio se sledeći broj štićenika :

- U dječijem domu « Mladost » u Bijeloj se trenutno na smještaju nalazi 5 (petoro) djece od kojih je jedno strani državljani, koje će, početkom 2012.godine biti preuzeto od strane majke sa kojom će nastaviti život u Srbiji.

Dvoje djece je smješteno na godinu dana što je određeno sudskom presudom o ograničavanju prava majke u dijelu vršenja roditeljskog prava u smislu zabrane zajedničkog stanovanja. U toku 2011.godine pravno na smještaj u ovu ustanovu prestalo je za jednu štičenicu koja je vraćena u matičnu porodicu,

- U Zavodu za djecu i omladinu « Komanski most » ukupno se nalazi 14 invalidnih lica,
- U Zavodu za djecu i omladinu “Ljubović” nemamo štičenika na smještaju,
- U Centru za obrazovanje i osposobljavanje “1 jun” Podgorica smješteno je 1 lice,
- U Zavodu za školovanje i profesionalnu rehabilitaciju invalidnih lica Podgorica smještena su 2 lica,
- U Zavodu za smještaj osoba sa invaliditetom Kulina na smještaju nalazi se 1 (jedan) štičenik,
- U Zavodu za zbrinjavanje odreslih “Male Pčelice” Kragujevac trenutno se nalazi na smještaju 4 (četiri) štičenika.
- U toku 2011.godine u domu starih “Bijelo Polje” u Bijelom Polju smješteno je 21 starno lice i sada se trenutno na smještaju u pomenutoj ustanovi nalazi 24 štičenika. Otvaranjem doma za stara lica u Bijelom Polju starim licima u stanju socijalne potrebe pruženi su kvalitetniji uslovi a Centru olakšan način u zbrinjavanju korisnika,
- U domu starih “Grabovac” u Risnu u izvještajnom periodu smješteno je 5 lica tako da se trenutno na smještaju u pomenutu ustanovu nalazi 24 štičenika. Na predlog nadležnog Ministarstva rada i socijalnog staranja jednom mjesečno stručni radnik Centra prisutan je na sastancima u domu starih “Bijelo Polje” u Bijelom Polju i “Grabovac” u Risnu na kome se razmatra problematika starih lica smještenih u pomenutim ustanovama.

V Pravo na porodični smještaj

Porodični smještaj predstavlja jedan od vidova zbrinjavanja djece bez roditeljskog staranja u čijoj osnovi jeste obezbijeđivanje okruženja u kojem će dijete imati mogućnost za pravilan rast i razvoj, vaspitanje, obrazovanje i osposobljavanje za samostalan život. I pored kvalitetnih uslova u institucijama smještaj štičenika u porodice je najhumaniji i najprirodniji oblik zbrinjavanja koji treba stalno unapređivati.

U toku su izmjene zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti koju pripremaju Ministarstvo rada i socijalnog staranja i UNICEF kroz projekat "Reforma sistema socijalne i dječije zaštite-unaprijeđenje socijalne inkluzije" gdje se predviđa uvođenje novog institute-profesionalno hraniteljstvo. Djeca bez roditeljskog staranja dobiće priliku da boravak u nekoj od institucija zamjene toplim porodičnim domom.

U 2011.godini pravo na pordični smještaj koristilo je jedno odraslo lice, s tim da to pravo ostvaruju i dva roditelja sa djecom do tri godine starosti, al i petoro djece bez roditeljskog staranja. Kao i ranijih godina služba za poslove starateljstva bilježi značajne rezultate kada je u pitanju savjetovanje i praktično djelovanje organa starateljstva u dijelu koji se odnosi na zbrinjavanje majki sa novorođenom vanbračnom djecom, što se ogleda u činjenici da se sve, mlade majke opredjeljuju, uz podršku ovog ograna, da zadrže svoju djecu.

VI Pravo za profesionalnu rehabilitaciju i radno osposobljavanje je obezbijeđeno za 1 lice.

VII Pravo na zdravstvenu zaštitu ostvarilo je 94 korisnika materijalnog obezbijeđenja porodice za opštine Pljevlja i Žabljak. Ovo pravo su ostvarila lica koja nisu imala drugi osnov za ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu.

VIII Pravo na pogrebne troškove ostvarilo je 16 umrlih lica a njihovim porodicama po ovom osnovu isplaćeno je 5.459,50€.

IX Pravo na jednokratne novčane pomoći koriste nosioci prava na materijalno obezbijeđenje porodice i lica koja nisu korisnici a koja se nađu u stanju socijalne potrebe i po tom osnovu isplaćeno je 750,00€ za šest zahtjeva od Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore.

X Pravo na trenutne novčane pomoći ostvaruje se u slučaju za hitne intervencije u porodicama oko liječenja i nabavke hrane a koji su nosioci prava na materijalno obezbijeđenje porodice ili se trenutno nalaze u teškoj materijalnoj situaciji. Za trenutne novčane pomoći u ovom izvještajnom periodu bila su 124 zahtjeva od čega je pozitivno rješeno 85 zahtjeva u iznosu od 2050,00€.

XI *Pravo na isplatu novčane naknade na ime opremnine* za novorođenu djecu tokom 2011.godine ostvarilo je 240 novorođenčadi što je za 15 novorođenčadi manje u odnosu na prethodnu godinu. Po osnovu novčane nadoknade na ime opremnine isplaćeno je ukupno 25.105,00€.

XII *Pravo na dodatak na djecu* u protekloj godini koristilo je u prosjeku 422 porodice sa 714 djece po čijem osnovu je isplaćen prosječan mjesečni iznos od 14.289,73€. Isplata po osnovu dječijeg dodatka na godišnjem nivou iznosi 171.476,85€.

Tabela br. 4 Prikaz korisnika prava na dječiji dodatak za 2011.godinu za opštine Pljevlja i Žabljak

Mjesec	Broj korisnika	Broj djece	Novčani iznos
Januar	427	700	14.526,65€
Februar	434	725	14.698,50€
Mart	435	726	14.701,50€
April	428	720	14.538,10€
Maj	433	740	14.600,00€
Jun	432	742	14.597,30€
Jul	412	697	13.983,10€
Avgust	416	705	14.052,50€
Septembar	418	705	13.944,80€
Oktobar	406	692	13.773,80€
Novembar	407	707	13.995,30€
Decembar	421	712	14.065,30€
			Ukupno : 171.476,85

XIII *Pravo na naknadu po osnovu porodijskog odsustva* ostvarilo je prosječno mjesečno 133 nezaposlene porodilje sa prosječnom isplatom 3.342,72€ odnosno u ukupnom iznosu 40.112,78€.

Pravo na refundaciju novčanih sredstava na ime porodijskog odsustva za prosječno mjesečno je koristilo 56 porodilja koje su u radnom odnosu tako da je po ovom osnovu prosječno mjesečno isplaćeno 34.438,70€, odnosno u ukupnom iznosu od 413.264,58€. Primjetno je povećanje za 40%.

XIV *Pravo na odmor i rekreaciju djece* koristilo je 200 djece korisnika prava na materijalno obezbijedenje porodice uzrasta od 7-14 godine. Boravak djece u dječijem odmaralištu « Lovćen » u Bečićima organizovali su radnici Centra za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak i grupa profesora fizičkog vaspitanja u realizaciji Ministarstva rada i socijalnog staranja.

U 2011.godini pravo na odmor i rekreaciju pored 180 djece korisnika MOP-a i djece porodica u stanju socijalne potrebe koristilo je 20 djece sa posebnim potrebama iz Dnevnog centra i NVU « Zračak Nade ». Boravak mališana na moru praćen je i od strane lokalnih medija (TV Pljevlja) i prikazan lokalnom stanovništvu.

Za realizaciju planiranih programa i aktivnosti Centra u 2011.godini iz budžeta Ministarstva utrošeno je 2.118.517€.

USLUGE STRUČNOG SOCIJALNOG RADA

Služba za poslove starateljstva je u okviru svojih nadležnosti tokom 2011.godine pružala različite vrste usluga socijalnog rada i to :

1. Poslove starateljstva,
2. Usvojenja,
3. Zaštite djece i omladine čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama,
4. Zaštita djece i omladine sa poremećajem u ponašanju,
5. Pomoć kod poremećenih bračnih i porodičnih odnosa,
6. Pomoć kod porodičnog nasilja.

Realizacija stručnog rada odvija se od strane stručnih radnika koji kroz profesionalni angažman i planirane aktivnosti a sve u svrhu postizanja boljeg kvaliteta usluga i zaštite najboljeg interesa korisnika.

1. Poslovi starateljstva

U 2011.godini petoro maloljetnih lica je stavljeno pod privremeno starateljstvo tako da djece pod starateljstvom na kraju izvještajne godine ima ukupno jedanaestoro s tim da je nad jednim maloljetnikom u ovoj godini zbog punoljetstva starateljstvo prestalo.

Nad jednim punoljetnim licem je u odgovarajućem postupku produženo roditeljsko pravo tako da ih trenutno ima dvoje.

Za deset odraslih lica je pokrenut sudski postupak na predlog organa starateljstva za lišenje poslovne sposobnosti od kojih je jedan obustavljen zbog smrti, jedan odložen za početak 2012.godine dok je po okončanju tih postupaka osam lica stavljeno pod starateljstva i određen im je staratelj. Broj lica koja su pod starateljstvom je 34 s tim da su tri štićenika preminula u 2011.godini.

Određeno je i 11 privremenih staratelja i staratelja za posebne slučajeve za potrebe odgovarajućih sudskih postupaka.

2. Usvojenje

Kako smo u ranijem tekstu istakli majke uz stručnu pomoć i podršku Centra sve više podižu svoju djecu u porodicama tako da u 2011.godini nije zasnovano ni jedno usvojenje.

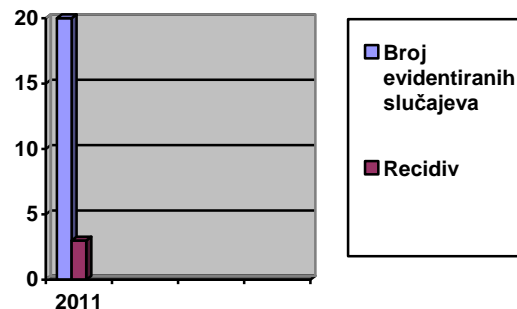
3. Zaštita djece i omladine čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama

U dječijem domu « Mladost » u Bijeloj se trenutno na smještaju nalazi petoro djece od kojih je jedno strani državljanin, a koje će, vjerovatno početkom ove godine biti preuzeto od strane majke sa kojom će nastaviti život u Srbiji. Dvoje djece je smješteno na godinu dana na koliko je sudskom presudom ograničeno pravo majke u vršenju roditeljskog prava.

4. Zaštita djece i omladine sa poremećajima u ponašanju

U protekloj godini evidentirano je 20 maloljetnih lica koja su izvršila neku krivičnu ili prekršajnu radnju ili ispoljila asocijalno ponašanje. O pomenutim slučajevima bili smo obavješteni od strane suda, podružnog organa za prekršaje, policije, škole i roditelja.

Grafički prikaz broja evidentiranih slučajeva i recidiva za 2011.god.

Od ukupnog broja maloljetnih lica, njih 8 izvršilo je krivičnu radnju i protiv njih je vođen sudski postupak nakon čega su određene mjere ili je postupak obustavljen a kod 2 slučaja postupak je još u toku.

U 2011.godini određena je 1 mjera pojačanog nadzora organa starateljstva za djelo učinjeno u 2009.godini, zatim su donijeta 4 rješenja o obustavi postupka, određena je 1 mjera-ukor. Referent za maloljetničku delinkvenciju tokom 2011.godine kod 6 slučajeva radio je na sprovođenju mjere-pojačan nadzor organa starateljstva koje su određene u 2010.godini prema unaprijed predviđenom planu.

Na traženje područnog organa za prekršaje dostavili smo 7 izvještaja o dosadašnjem životu maloljetnika koji su izvršili neku prekršajnu radnju (prekršaj Zakona o bezbjednosti saobraćaja, prekršaj Zakona o javnom redu i miru).

Za 6 evidentiranih slučajeva obavješteni smo o strane roditelja koji su se obratili za pomoć. Uočeno je da se sve češće asocijalno ponašanje javlja kod djece ispod 14 godina i za 2011.godinu evidentirana su 3 slučaja. Pošto je u pitanju asocijalno ponašanje koje remeti funkcionisanje porodice i negativno utiče na odnos u školi to je tim za maloljetničku delinkvenciju u saradnji sa roditeljima i školom radio na promjenama postupaka u ponašanju i uspijehu u školi, povećanju broja vannastavnih aktivnosti, uključivanje u sportske aktivnosti, savjetovanje roditelja.

Važno je naglasiti da je većina slučajeva u 2011.godini prvi put na evidenciji Centra. Recidiva u izvještajnoj godini bila su 3.

Da bi se postigao uspjeh i pozitivno djelovanje na maloljetne osobe od velike važnosti jeste međusobna saradnja Centra za socijalni rad Pljevlja sa osnovnim i srednjim školama u Pljevljima, Upravom policije Pljevlja a posebno inspektorom zaduženim za maloljetničku delinkvenciju, dječijim odjeljenjem opšte bolnice u Pljevljima. Tokom 2011. godine pored stalnih aktivnosti Centra na ovoj problematici u saradnji sa nadležnim institucijama realizovane su akcije u cilju prevencije maloljetničke delinkvencije.

5. Poremećeni bračni i porodični odnosi

Stručni tim za poremećene bračne i porodične odnose u izvještajnom periodu radio je kod 59 slučajeva bračnih i porodičnih problema. Od ukupnog broja, 22 slučaja se po prvi put javilo Centru za socijalni rad i potražilo pomoć dok se ostalih 37 već nalazi na evidenciji Centra zbog ranije poremećenih bračnih i porodičnih odnosa.

7 bračnih parova je kod osnovnog suda u Pljevljima razvelo brak a stručni tim je slao izvještaje sudu o povjeravanju mal. djece i načina održavanja ličnih odnosa roditelja koji ne vrši roditeljsko pravo. Takođe, u izvještajnom periodu stručni tim je slao izvještaj o predlogu izmjene sudske odluke o načinu održavanja ličnih odnosa roditelja koji ne vrši roditeljsko pravo i djeteta i u dva slučaja slat je predlog o izmjeni odluke o povjeravanju. Čest problem među supružnicima jesu neslaganja u karakteru, nerazumijevanje, fizičko i psihičko nasilje, loša materijalna situacija supružnika, nemogućnost zajedničkog odlučivanja o domaćinstvu i vaspitanju djece, konzumiranje alkohola od strane supruge.

Pored bračnih i porodičnih problema, stručni tim radio je na sanaciji drugih problema kao što su problemi u ostvarivanju kontaktiranja sa djecom roditelja koji ne vrši roditeljsko pravo kao i problemima izdržavanja sa kojima se susreću roditelji kojima je određeno vršenje roditeljskog prava. Kod 24 slučaja kojima je sudskom odlukom određen način održavanja ličnih odnosa sa mal. djecom došlo je do problema zbog kojih su se obraćali Centru. Kod 13 slučajeva javio se problem izdržavanja mal. djece, što je određeno roditelju koji ne vrši roditeljsko pravo. U ovim aktivnostima, stručni tim Centra ulaže dodatne napore da zašteti djecu što se isto savjetuje roditeljima te da pokušavaju u zajedničkom dogovoru riješiti probleme. Od velike važnosti je osnaživanje međusobne komunikacije među bivšim supružnicima u cilju najboljeg interesa za njihovu zajedničku djecu.

6. Nasilje u porodici

Pojava nasilja u porodici je sve izraženija i sve je veći broj porodica koje nam se obraćaju za pomoć. Imajući u vidu evidenciju Centra za socijalni rad Pljevlja zadnjih nekoliko godina vidljivo je povećanje broja onih koji se odluče prijaviti nasilje u porodici. Centra za socijalni rad prima obavještenja od strane policije, a nešto rjeđe je slučaj da se ljudi obraćaju prvo Centru za socijalni rad radi pomoći. U toku 2011.godine evidentirano je 61 slučaj porodičnog nasilja.

Tabela br. 5 Prikaz broja prijavljenih slučajeva nasilja u porodici za 2011.godinu za opštinu Pljevlja

	januar	februar	mart	april	maj	jun	jul	avg.	sept.	okt.	nov.	dec.	Ukupno
Broj prijavljenih slučajeva	/	3	10	2	10	4	8	7	6	4	5	2	61
Broj podnešenih krivičnih/prekršajnih prijava	/	1	3	/	1	1	2	1	3	1	2	2	17

Većina prijavljenih slučajeva su porodice koje imaju maloljetnu djecu i koja prisustvuju nasilju. Centar za socijalni rad sa svojim stručnim timom obavljao je razgovore sa porodicama u kojima se nasilje desilo a posebno sa porodicama u kojima su prisutna maloljetna djeca. Savjetodavnim razgovorom kako sa žrtvom nasilja tako i sa nasilnikom, obilaskom mjesta stanovanja radilo se na sanaciji prijavljenih slučajeva.

Tokom 2011.godine u cilju smanjenja nasilja u porodici kao problema koji ne treba zanemariti donesen je Zakon o zaštiti od nasilja u porodici koji se aktivno primjenjuje. Putem lokalnih medija sve više se govori o nasilju u cilju podizanja svijesti građana da nasilje ne treba trpjeti. Da bi se žrtve nasilja što efikasnije zaštitile Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici predviđene su zaštitne mjere radi sprečavanja i suzbijanja nasilja, otklanjanja posledica učinjenog nasilja i preduzimanje efikasnih mjera prevaspitanja člana porodice koji je učinio nasilje.

Kako bi što efikasnije radili na sanaciji prijavljenih slučajeva i prevenciji pojave nasilja u porodici od velike važnosti je saradnja sa policijom, medicinskim centrom, pravosuđem i NVO « Bona Fide ». U 2011.godini formiran je multidisciplinarni tim koji ima za cilj zaštitu maloljetnih osoba, žrtava porodičnog nasilja. Jednomjesečnim sastancima preciziraju se uloge svakog od članova tima kako bi se adekvatno djelovalo u cilju zaštite.

U saradnji sa predstavnicima nevladinih organizacija u toku je formiranje servisa koji će omogućiti zbrinjavanje žrtve nasilja u porodici.

U okviru **ostalih nadležnosti** dostavljeno je 17 socijalnih anamneza Kazneno-popravnim domovima za osuđene koji imaju prebivalište u Pljevljima. Takođe, dostavljeno je 8 socijalnih anamneza za potrebe suda a u vezi traženja pomolovanja.

Pravo na povlašćenu vožnju tokom 2011.godine ostvarilo je 46 lica a ukupno 187 lica koristi pomenuto pravo. Po tom osnovu u 2011.godini ostvareno je 1 115 putovanja i isplaćeno 68.327,00€.

Tokom 2011.godine izdato je 291 uvjerenja korisnicima prava iz domena socijalne i dječije zaštite te uvjerenja iz domena o regulisanju imovinsko pravnih obaveza iz bračnih odnosa i odnosa roditelja i djece

U ime organa starateljstva podnijeta je 1 tužba za utvrđivanje očinstva. Tužbeni zahtjev je usvojen.

U prošloj godini zaključena su dva ugovora o doživotnom izdržavanju sa licima koji su ostvarili pravo na smještaj u ustanovu socijalne zaštite. Jedan ugovor sklopljen je u Osnovnom sudu u Pljevljima a drugi ugovor je sklopljen kod notara u Bijelom Polju.

Tokom 2011.godine pružen je pravni savjet svim strankama koje su za tu pomoć obraćale ovom Centru. Neukim strankama pružena je konkretna pomoć i predloženo rješenje a posebno kada je u pitanju nasilje u porodici, pravna pomoć samohranim majkama za regulisanje njihovog statusa i statusa djece.

Poslovi socijalne zaštite su izuzetno teški i složeni. U zadnje vrijeme ih usložnjavaju novi oblici patologije i novonastala ekonomska kriza gdje se uloga Centra usložnjava i moraju se uključiti dodatni naponi kako bi se odgovorilo potrebama korisnika.

U izvještajnom periodu za 2010.godinu planirane su aktivnosti i za 2011.godinu koje su i tokom pomenute godine realizovane :

- Adaptirana je zgrada « Stari sreski » gdje se trenutno nalazi na smještaju 7 lica-beskućnika. Centar je u saradnji sa lokalnim preduzetnicima obezbijedio hranu za smještene lica i to jedan obrok dnevno,
- U saradnji sa lokalnom upravom i NVU « Zračak Nade » podržane su aktivnosti Dnevnog centra i u 2011.godini otpočet je tretman djece sa težim i teškim invaliditetom,
- NVO sektor u saradnji sa lokalnom upravom i uz podršku Centra za socijalni rad sprovodi aktivnosti na adaptaciji prostora koji će predstavljati sklonište za žrtve nasilja. Protokolom o postupanju u slučajevima porodičnog nasilja, koji je donešen u toku 2011.godine,

- precizirana je uloga nadležnih institucija u pomoći žrtvama nasilja i odgovarajućih mjera prema počiniocu nasilja,
- Ostvarene su planirane aktivnosti kada je u pitanju poboljšanje životnih uslova romske populacije koja se nalazi na teritoriji opštine Pljevlja. Pored pomoći u namjernicama i savjetodavnog rada, obilaska porodica, porodicama sa maloljetnom djecom priznato je pravo na materijalno obezbijedenje porodice u skladu sa odredbama zakona. Romska djeca koja su navršila 6 ili 7 godina upisana su u prvi razred osnovne škole « Boško Buha ». Školsku 2011/2012.godinu redovno pohađa njih 6.
 - Krajem 2011.godine obezbijedena su novčana sredstva posredstvom nadležnog Ministarstva rada i socijalnog staranja koja su iskorištena za adaptaciju i rekonstrukciju postojeće zgrade i na taj način stvoreni su povoljniji uslovi za kvalitetniji rad uposlenih radnika Centra.

Planirane aktivnosti Centra za socijalni rad u 2012.godini

Izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti doći će do značajnih promjena u regulisanju prava iz socijalne i dječije zaštite i obavljanja djelatnosti socijalne i dječije zaštite. Takođe, sprovodi se i projekat Reforma sistema socijalne i dječije zaštite Crne Gore : Unapređenje socijalne inkluzije a koji sprovode Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Ministarstvo prosvjete i sporta uz podršku UN agencije : UNICEF i UNDP. Usložnjavanjem problematike kojom se bave Centri za socijalni rad svaki vid izmjena i pomoći biće od velike važnosti za pružanje usluga od strane stručnih radnika Centara.

Centar za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak će i u 2012.godini intenzivno raditi na obezbijedivanju socijalne sigurnosti ljudi i otklanjanju posledica stanja socijalne potrebe u svim oblastima života i rada.

Planirane aktivnosti Centra za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak za 2012.godinu :

- Pružanje socijalnih usluga i osnaživanje porodica,
- Razvoj socijalnih servisa neophodnih za opštinu Pljevlja,
- Pružanje podrške NVO sektoru pri realizaciji projektnih aktivnosti koje se bave probelantikom iz domena socijalne zaštite,
- Međuinstitucionalna saradnja pri radu na prevenciji problema i smanjenju posledica već evidentiranih slučajeva.

DIREKTOR,
Juso Ajanović

